Raadsvoorstel: Z/22/742142 / 828926
Onderwerp:
Verzamelbesluit tot het vaststellen van de:
- **Verordening gemeentelijke adviescommissie omgevingskwaliteit Gorinchem 2024**
- **Verordening nadeelcompensatie gemeente Gorinchem 2024**
- **Verordening uitvoering en handhaving (omgevingsrecht) Gorinchem 2024**

Datum: 27 maart 2023
Portefeuillehouder: Mark de Boer
I&O: -
B&A / Raadsvergadering: schriftelijke technische vragenronde, 25 mei 2023
Opstellers: A. Rietveld, P.P. van der Werff en Marieke van Zanten
Geeft voorstel begrotingswijziging: Nee

Onderwerp:

Verzamelbesluit tot het vaststellen van de:
- Verordening gemeentelijke adviescommissie omgevingskwaliteit Gorinchem 2024.
- Verordening nadeelcompensatie gemeente Gorinchem 2024.
- Verordening uitvoering en handhaving (omgevingsrecht) Gorinchem 2024.

Voorstel:

Wij stellen u voor:

Verordening gemeentelijke adviescommissie omgevingskwaliteit Gorinchem 2024

1. De 'Verordening gemeentelijke adviescommissie omgevingskwaliteit Gorinchem 2024' vast te stellen, inwerkingtreding op het tijdstip waarop de Omgevingswet in werking treedt.
2. De regels met betrekking tot de (sub)commissies Ruimtelijke kwaliteit en Erfgoed en hoofdstuk 4 'Erfgoed' in de 'Verordening Fysieke Leefomgeving gemeente Gorinchem 2021' met bijlage (reglement van orde van de commissie Welstand) te wijzigen zoals opgenomen in de bijgevoegde was-wordt-lijst en de 'Verordening op de Erfgoedcommissie gemeente Gorinchem 2018' in te trekken, tegelijkertijd met de inwerkingtreding van de Omgevingswet.
3. Het functioneren van de subcommissies 'Ruimtelijke kwaliteit' en 'Erfgoed' één jaar na inwerkingtreding van de onder voorstel 1 genoemde verordening te evalueren.
4. Het college van burgemeester en wethouders de bevoegdheid te mandateren, om de leden van de adviescommissie te benoemen en tot ontslag op verzoek van de leden zelf tijdens de benoemingstermijn. Het college van b. en w. oefent de bevoegdheid uit zoals opgenomen in artikel 5 van de 'Verordening gemeentelijke adviescommissie omgevingskwaliteit Gorinchem 2024'.

Verordening nadeelcompensatie gemeente Gorinchem 2024

5. De 'Verordening nadeelcompensatie gemeente Gorinchem 2024' vast te stellen, inwerkingtreding op het tijdstip waarop de Omgevingswet in werking treedt.
6. De 'Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade gemeente Gorinchem 2011' in te trekken, met ingang van de datum gerekend vijf jaar na inwerkingtreding van de Omgevingswet.

Verordening uitvoering en handhaving (omgevingsrecht) Gorinchem 2024

7. De 'Verordening uitvoering en handhaving (omgevingsrecht) Gorinchem 2024' vast te stellen, inwerkingtreding op het tijdstip waarop de Omgevingswet in werking treedt.
8. De 'Verordening kwaliteit vergunningverlening, toezicht en handhaving omgevingsrecht Gorinchem' in te trekken, tegelijkertijd met de inwerkingtreding van de Omgevingswet.

Aanleiding:

De VNG heeft een aantal wegwijzers geformuleerd met minimale acties die de gemeenten moeten hebben getroffen voor de verwachte inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2024. Een aantal van die acties zijn:
- Het instellen van een gemeentelijke adviescommissie omgevingskwaliteit gemeente Gorinchem, vallend onder wegwijzer 6.
- Het aanpassen van de planschadeverordening, onder de Omgevingswet vervangen door het begrip nadeelcompensatieverordening, vallend onder wegwijzer 24.

- Het aanpassen van de 'Verordening uitvoering en handhaving (omgevingsrecht) Gorinchem 2024', vallend onder wegwijzer 12.

De volgende verordeningen liggen nu ter vaststelling aan u voor:

1. Verordening gemeentelijke adviescommissie omgevingskwaliteit Gorinchem 2024
   De taken en bevoegdheden van de huidige commissie Welstand en de erfgoedcommissie vervallen van rechtswege bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet. In plaats daarvan is een verordening nodig voor de taken en bevoegdheden van de gemeentelijke adviescommissie omgevingskwaliteit. Deze commissie vervangt de huidige commissies.
2. Verordening nadeelcompensatie gemeente Gorinchem 2024
   Planschade is een begrip in de ruimtelijke ordening. Onder de Omgevingswet wordt dit begrip vervangen door nadeelcompensatie en wordt breder toegepast. De Verordening nadeelcompensatie vervangt de huidige planschadeverordening. Tegelijkertijd met de nadeelcompensatieregeling van de Omgevingswet treedt ook de generieke nadeelcompensatieregeling van de Algemene wet bestuursrecht in werking.
3. Verordening uitvoering en handhaving (omgevingsrecht) Gorinchem 2024
   Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet vervalt de huidige Wet algemene bepalingen omgevingsrecht als grondslag voor de 'Verordening kwaliteit vergunningverlening, toezicht en handhaving omgevingsrecht Gorinchem' ('Verordening VTH'). Hierdoor dienen de citeertitel, de grondslagen en de teksten van de 'Verordening VTH' gewijzigd te worden om aan te sluiten bij de tekst, artikelen en terminologie onder de Omgevingswet.

Beoogd effect:

Door het vaststellen van de drie verordeningen wordt uitvoering gegeven aan de Omgevingswet en wordt voldaan aan een aantal door de VNG geformuleerde 'Minimale acties Omgevingswet'.

Argumenten:

Verordening gemeentelijke adviescommissie omgevingskwaliteit Gorinchem 2024

1.1 De verordening is beleidsneutraal opgesteld.

Op grond van de Omgevingswet is de taak van de gemeentelijke adviescommissie omgevingskwaliteit enkel het uitbrengen van advies over vergunningaanvragen m.b.t. rijksmonumenten. Dit takenpakket is het wettelijk minimum, maar kan worden uitgebreid met advisering over omgevingsvergunningaanvragen voor andere activiteiten. Deze moeten door u worden aangewezen. De huidige commissie Welstand brengt advies uit over welstandsaangelegenheden. De huidige erfgoedcommissie brengt o.a. advies uit over vergunningaanvragen m.b.t. rijksmonumenten, gemeentelijke monumenten, het (rijks)beschermd stadsgezicht en de Nieuwe Hollandse Waterlinie.

In 2018 e.v. is de Welstandsnota en het gemeentelijk monumenten-/erfgoedbeleid door u vastgesteld. Hierin zijn o.a. de taken en de samenstelling van de commissie Welstand en de nieuwe erfgoedcommissie opgenomen. Dit geldt ook voor de ruimtelijke en monumentale kwaliteiten en uitstraling die de gemeente Gorinchem nastreeft. Deze zijn ruimer dan het hierboven gestelde wettelijk minimum onder de Omgevingswet.

De vast te stellen verordening is 'beleidsneutraal' van opzet. Dit betekent dat de gemeente Gorinchem onder de vlag van de gemeentelijke adviescommissie omgevingskwaliteit vooralsnog blijft werken met twee subcommissies: een subcommissie 'Ruimtelijke kwaliteit' (Welstand) en een subcommissie 'Erfgoed'. Beiden kunnen hun werkzaamheden blijven verzorgen. In de praktijk blijven beide commissies werken zoals ze dat nu al doen. Kortom: de huidige advisering over vergunningaanvragen en het hieraan gekoppelde dienstverleningsniveau blijven gehandhaafd.

2.1 De huidige verordeningen moeten door u worden ingetrokken.

De regels met betrekking tot de huidige commissie Welstand en erfgoedcommissie zijn opgenomen in de 'Verordening fysieke leefomgeving gemeente Gorinchem 2021' met als bijlage het reglement van orde van de commissie Welstand. Het Omgevingswet proof maken van hoofdstuk 4 'Erfgoed' van de Verordening Fysieke Leefomgeving is hierin meegenomen. Het voorstel is om de regels met betrekking tot de commissies en in hoofdstuk 4 in de Verordening Fysieke Leefomgeving te wijzigen zoals opgenomen in de bijgevoegde was-wordt-lijst, tegelijkertijd met de inwerkingtreding van de Omgevingswet. De 'Verordening op de Erfgoedcommissie gemeente Gorinchem 2018' bevat regels over de erfgoedcommissie. Deze verordening wordt ingetrokken, tegelijkertijd met de inwerkingtreding van de

Omgevingswet.

3.1 Op basis van evaluatie is bijsturing mogelijk.
Tussen de huidige commissie Welstand en de erfgoedcommissie is nu al sprake van enige afstemming en uitwisseling. Het gemandateerde lid Welstand neemt namelijk al aan beide commissies deel. In het licht van de Omgevingswet is meer integrale advisering gewenst. Hierin ligt een kans om de huidige advisering steeds verder in te richten naar de geest van de Omgevingswet. Bijvoorbeeld door toe te werken naar één brede integrale commissie waarin verschillende disciplines zijn vertegenwoordigd om tot een integrale benadering en advisering te komen. De nieuwe verordening voorziet hierin. Het vormen van een dergelijke commissie en werkwijze heeft echter tijd nodig. Met dit voorstel worden de subcommissies deze tijd en ruimte gegund. Zij krijgen de gelegenheid om te zoeken naar een integrale en werkbare vorm om haar adviestaken te volbrengen. Een evaluatie is dan ook op zijn plaats. In ieder geval na één jaar na de inwerkingtreding van de verordening, maar daar waar nodig eerder.

4.1 Benoeming adviescommissie via mandaat aan college van b. en w.
Op grond van artikel 17.7 Omgevingswet bent u bevoegd om leden van een gemeentelijk adviesorgaan te benoemen en te ontslaan. U kan bevoegdheden overdragen aan ons college. Dat staat in artikel 156 Gemeentewet (delegatie). Delegatie is niet wenselijk, omdat de bevoegdheid dan wordt overgedragen en niet meer door u kan worden uitgeoefend. Gelet op het verschil tussen delegatie en mandaat, adviseert de VNG gemeenteraden die benoeming aan het college van b. en w. willen overlaten, om de bevoegdheid om leden van de adviescommissie te benoemen en ontslag op verzoek van de leden zelf te mandateren aan het college. Het ontslaan van leden van de adviescommissie, niet op verzoek, blijft een expliciete bevoegdheid van uw raad.

De rechtstreekse verantwoordingsplicht van de adviescommissie aan uw raad, met het jaarverslag, geeft ook aan dat u een centrale rol dient te spelen bij de onafhankelijke advisering over de omgevingskwaliteit. Mandatering (en dus geen delegatie) doet het meeste recht aan die centrale rol. Bij mandaat kunt u de bevoegdheid daarnaast ook zelf uitoefenen om leden te benoemen en te ontslaan. Uw raad kan het mandaat ook te allen tijde intrekken (artikel 10:8 Awb). Door deze bevoegdheden te mandateren aan ons college gaan we beleidsneutraal over. In de geldende Verordening Fysieke Leefomgeving is ten aanzien van de welstandcommissie en erfgoedcommissie namelijk bepaald, dat ons college gaat over de benoeming en ontslag van de leden.

Verordening nadeelcompensatie gemeente Gorinchem 2024
5.1 Het gaat om een technische en beleidsneutrale aanpassing.
De huidige werkwijze en procedure voor het behandelen van aanvragen om vergoeding van nadeelcompensatie worden ongewijzigd voortgezet. Denk hierbij o.a. aan het inschakelen van een onafhankelijke deskundige adviseur en het vooraf in rekening brengen van het drempelbedrag.

6.1 De huidige planschaderegeling blijft nog vijf jaar geldig.
Op grond van het overgangsrecht blijft de huidige planschaderegeling vijf jaar na inwerkingtreding van de Omgevingswet gelden als voor de inwerkingtreding van die wet schade is veroorzaakt door een schadeveroorzakend besluit zoals we die kennen in de Wet ruimtelijke ordening. Gedurende deze termijn van vijf jaar blijft de huidige Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade gemeente Gorinchem 2011 nog relevant. Gelet op deze termijn van vijf jaar is gekozen om nu het intrekkingsbesluit van de huidige planschadeverordening te laten nemen met ingang van de datum, gerekend vijf jaar na inwerkingtreding van de Omgevingswet. Op deze wijze blijft de verordening op overheid.nl zichtbaar voor burgers en bedrijven.

Verordening uitvoering en handhaving (omgevingsrecht) Gorinchem 2024
7.1 Een beleidsneutrale omzetting is uitgangspunt.
De taken en bevoegdheden in de vast te stellen verordening zijn vergelijkbaar met de huidige taken en bevoegdheden. De 'Verordening uitvoering en handhaving (omgevingsrecht) Gorinchem 2024' vervangt vanaf het moment van inwerkingtreding van de Omgevingswet de 'Verordening VTH'. De 'Verordening uitvoering en handhaving (omgevingsrecht) Gorinchem 2024' heeft de artikelen 18.20 en 18.23 van de Omgevingswet als grondslag.

8.1 De huidige verordening moet worden ingetrokken.
De huidige 'Verordening VTH' wordt ingetrokken, tegelijkertijd met de inwerkingtreding van de

Omgevingswet.

Algemeen
1.2, 5.2 en 7.2 De verordeningen zijn gebaseerd op de VNG modelverordening.
Aan het opstellen van de drie verordeningen lagen de modelverordeningen van de VNG ten grondslag.

Risico's:

Verordening gemeentelijke adviescommissie omgevingskwaliteit Gorinchem 2024
- De grondslagen van zowel de huidige commissie Welstand als de erfgoedcommissie komen te vervallen voor nieuwe aanvragen. Als u beide (sub)commissies niet instelt op grond van de Omgevingswet, vervallen de bevoegdheden van deze (sub)commissies.

Verordening nadeelcompensatie gemeente Gorinchem 2024
- De grondslag van onze procedureverordening planschade vervalt. Als u geen verordening nadeelcompensatie op grond van de Omgevingswet vaststelt, dan is de gemeente kwetsbaar voor aansprakelijkheid als gevolg van omgevingswetbesluiten.

Verordening uitvoering en handhaving (omgevingsrecht) Gorinchem 2024
- De grondslag van de 'Verordening VTH' vervalt ook. Wordt er geen nieuwe verordening op grond van de Omgevingswet vastgesteld, dan heeft uw raad geen regels gesteld over de uitoefening van de uitvoeringstaak en de handhavingstaak door het college van burgemeester en wethouders.

Financiën:

De kosten van dit verzamelbesluit met betrekking tot de vaststelling en intrekking van de verordeningen worden betaald uit het budget voor de invoering van de Omgevingswet. Dit budget is toereikend.

Participatie:

Participatie heeft niet plaatsgevonden. Het betreft een technische en beleidsneutrale aanpassing van de drie verordeningen, zodat wordt voldaan aan de Omgevingswet. De erfgoedcommissie, commissie Welstand en de erfgoedoverleggroep zijn uiteraard wel over de overgang naar de gemeentelijke adviescommissie omgevingskwaliteit geïnformeerd.

Communicatie:

Extern
Bekendmaking van de verordeningen vinden plaats conform de Algemene wet bestuursrecht, in het elektronisch Gemeenteblad.

Intern
Vanwege het beleidsneutrale en technische karakter van dit verzamelbesluit, is in de agendacommissie van 23 maart 2023 besloten om voor dit besluit een schriftelijke technische vragenronde te houden. De parallelsessies I&O op 12 april 2023 en B&A op 11 mei 2023 zijn hierdoor komen te vervallen. De raadsfracties hebben van ons de gelegenheid gekregen om vanaf vrijdag 14 april 2023 tot en met donderdag 27 april 2023 hun technische vragen in te dienen over het verzamelbesluit (termijn van twee weken).

Vraag van D66
De vragenronde heeft geleid tot één vraag van de heer Tekir van D66. In de Verordening gemeentelijke adviescommissie omgevingskwaliteit Gorinchem 2024 staat op enkele plekken, dat er een maximum van twee lokale leden is toegestaan. Hij vraagt waarom voor dit maximum is gekozen. Gelet op de lokale affiniteit en actualiteit vraagt hij zich af of het niet wenselijker is om deze beperking los te laten.

Beantwoording vraag van D66:
Het verzamelbesluit is beleidsneutraal en technisch van aard. Het besluit voorziet dan ook niet in het wijzigen van de inrichting en de dienstverlening van de huidige erfgoedcommissie en de commissie Welstand. In de praktijk betekent dit, dat de advisering door de subcommissie ruimtelijke kwaliteit in de verordening wordt opgedragen aan Dorp, Stad en Land. De subcommissie erfgoed bestaat uit minimaal 5

leden, bestaande uit leden met professionele deskundigheid op het gebied van erfgoed en twee leden met kennis van de lokale gemeentelijke geschiedenis. Hiermee wordt de huidige situatie onder de Omgevingswet gehandhaafd, met de mogelijkheid om op termijn - na een evaluatiemoment - eventueel te komen tot een integrale advisering door de commissie zelf.

Duurzaamheid:

Niet van toepassing.

Vervolgproces:

De verordeningen treden alle drie in werking op het moment dat ook de Omgevingswet in werking treedt. De verwachte inwerkingtreding hiervan is op 1 januari 2024. Voor het moment van inwerkingtreding zijn de verordeningen nog niet van kracht en zal gewerkt worden conform de huidige werkwijze.

Na inwerkingtreding van de verordening zal de gemeentelijke adviescommissie omgevingskwaliteit wel een nieuwe Reglement van Orde moeten vaststellen. Binnen dit reglement stelt de commissie haar werkwijze nader vast, binnen de kaders van de verordening. Ons college maakt het Reglement van Orde bekend. Het is nu niet nodig om de huidige leden opnieuw te benoemen. Voor eventuele herbenoeming of het benoemen van nieuwe leden is wel een nieuw benoemingsbesluit nodig.

Bijlagen:

- Bijlage 1.a en 1.b: Verordening gemeentelijke adviescommissie omgevingskwaliteit Gorinchem 2024 met toelichting.
- Bijlage 2.a en 2.b: Verordening nadeelcompensatie gemeente Gorinchem 2024 met toelichting.
- Bijlage 3.a en 3.b: Verordening uitvoering en handhaving (omgevingsrecht) Gorinchem 2024 met toelichting.
- Bijlage 4.: De was-wordt-lijst m.b.t. het wijzigen c.q. intrekken van de Verordening Fysieke Leefomgeving.

Burgemeester en wethouders van Gorinchem,
de secretaris, de burgemeester,

Raadsbesluit

De gemeenteraad van Gorinchem,

Gelet op het raadsvoorstel van het college d.d. 27 maart 2023
Gelet op de wettelijke bepalingen artikel 108 en 149 Gemeentewet, afdeling 15.1 en 17.2 Omgevingwet, artikel 18.20, derde lid, en 18.23, eerste lid, aanhef en onder a, van de Omgevingswet, artikel 10:3 e.v. Algemene wet bestuursrecht en titel 4.5 van de Algemene wet bestuursrecht

Besluit:

Verordening gemeentelijke adviescommissie omgevingskwaliteit Gorinchem 2024

1. De 'Verordening gemeentelijke adviescommissie omgevingskwaliteit Gorinchem 2024' vast te stellen, inwerkingtreding op het tijdstip waarop de Omgevingswet in werking treedt.
2. De regels met betrekking tot de (sub)commissies Ruimtelijke kwaliteit en Erfgoed en hoofdstuk 4 'Erfgoed' in de 'Verordening Fysieke Leefomgeving gemeente Gorinchem 2021' met bijlage (reglement van orde van de commissie Welstand) te wijzigen zoals opgenomen in de bijgevoegde was-wordt-lijst en de 'Verordening op de Erfgoedcommissie gemeente Gorinchem 2018' in te trekken, tegelijkertijd met de inwerkingtreding van de Omgevingswet.
3. Het functioneren van de subcommissies Ruimtelijke kwaliteit en Erfgoed één jaar na inwerkingtreding van de onder besluit 1 genoemde verordening te evalueren.
4. Aan het college van burgemeester en wethouders de bevoegdheid te mandateren om de leden van de adviescommissie te benoemen en tot ontslag op verzoek van de leden zelf tijdens de benoemingstermijn. Het college van b. en w. oefent de bevoegdheid uit zoals opgenomen in artikel 5 van de 'Verordening gemeentelijke adviescommissie omgevingskwaliteit Gorinchem 2024'.

Verordening nadeelcompensatie gemeente Gorinchem 2024

5. De 'Verordening nadeelcompensatie gemeente Gorinchem 2024' vast te stellen, inwerkingtreding op het tijdstip waarop de Omgevingswet in werking treedt.
6. De 'Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade gemeente Gorinchem 2011' in te trekken, met ingang van de datum gerekend vijf jaar na inwerkingtreding van de Omgevingswet.

Verordening uitvoering en handhaving (omgevingsrecht) Gorinchem 2024

7. De 'Verordening uitvoering en handhaving (omgevingsrecht) Gorinchem 2024' vast te stellen, inwerkingtreding op het tijdstip waarop de Omgevingswet in werking treedt.
8. De 'Verordening kwaliteit vergunningverlening, toezicht en handhaving omgevingsrecht Gorinchem' in te trekken, tegelijkertijd met de inwerkingtreding van de Omgevingswet.

Aldus besloten in de raadsvergadering van 25 mei 2023

Griffier, Voorzitter,